

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/198163-359070

op de op 4 mei 2023 ontvangen aanvraag van TWM Gronden BV om een ontheffing krachtens artikel 3.10, van de Wet natuurbescherming. De activiteiten gaan over de realisatie van een soortenrijke heide in een westelijk deel van natuurgebied de Kaaistoep te Tilburg, op het westelijke deel van Kadastraal perceel TBG01-E-2203, het zuidelijke deel van TBG01-E-2320 en het oostelijke deel van TBG01-E-2201, in de gemeente Tilburg.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
22 april 2024

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

Teammanager Groen Soorten

BESLUIT

Onderwerp

Op 4 mei 2023 hebben wij van TWM Gronden BV een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming. De ontheffing is gevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het realiseren van een soortenrijke heide. Deze activiteiten vinden plaats in een westelijk deel van natuurgebied de Kaaistoep te Tilburg, op het westelijke deel van Kadastraal perceel TBG01-E-2203, het zuidelijke deel van TBG01-E-2320 en het oostelijke deel van TBG01-E-2201, in de gemeente Tilburg.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan TWM Gronden BV, Saal van Zwanenbergweg 11, 5026 RM te Tilburg, de gevraagde ontheffing **te verlenen**, op grond van artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepaling als bedoeld in:
  - artikel 3.10, eerste lid, onder b, van de Wet natuurbescherming, voor de:
    - **wezel** (*Mustela nivalis*);
    - **hermelijn** (*Mustela erminea*);
    - **bunzing** (*Mustela putorius*);
    - **levendbarende hagedis** (*Zootoca vivipara*);voor de periode tot en met 1 maart 2027
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van dit besluit;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag deel uitmaken van de deze ontheffing:
  - Ecologische quickscan binnen de Kaaistoep nabij Tilburg, Bosgroep Zuid Nederland, BOS-1QS220524-, 20 juli 2022 (hierna: quickscan)
  - Activiteitenplan 'ontheffingsaanvraag t.b.v. de realisatie van gevarieerde soortenrijke heide binnen de Kaaistoep te Tilburg', BOS-1OH220727, 11 april 2023 (hierna: activiteitenplan)
  - Beantwoording van vragen d.d. 19 juni 2023, 9 september 2023, 2 december 2023, 19 februari 2024 en 4 maart 2024 en (hierna: aanvullende gegevens)
  - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
  - Bijlage 2: locatie(s) van de mitigerende maatregelen

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Procedurele overwegingen	5
Inhoudelijke overwegingen.....	6
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	6
1.1 <i>Inwerkingtreding Omgevingswet</i>	6
1.2 <i>Overgangsrecht Omgevingswet</i>	6
1.3 <i>Beschermingsregimes</i>	6
1.4 <i>Omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	7
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	8
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	8
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	8
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	9
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	9
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	10
2.6 <i>Maatregelen</i>	11
2.7 <i>Voorschriften</i>	12
3. Conclusie	13
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	14
Bijlage 2. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	17

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 4 mei 2023 hebben wij van TWM Gronden BV een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag is op 19 juni 2023, 9 september 2023, 2 december 2023, 19 februari 2024 en 4 maart 2024 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/198163.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor en ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Inwerkingtreding Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Met deze wet voegt de overheid de regels voor de fysieke leefomgeving samen. De Wet natuurbescherming is opgegaan in de Omgevingswet.

Met het ingaan van de Omgevingswet veranderen onder meer de benamingen van wetsinstrumenten. Zo is bijvoorbeeld de benaming voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (artikelen 3.3, 3.8 en 3.10) gewijzigd naar een omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g). U kunt meer lezen over soortenbescherming onder de Omgevingswet op de volgende website <https://iplo.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/activiteiten-natuur/flora-en-fauna-activiteit/>

1.2 Overgangsrecht Omgevingswet

Voor uw aanvraag is overgangsrecht van toepassing. Dit betekent dat het oude recht van toepassing is voor uw aanvraag tot het besluit onherroepelijk is. De reden hiervoor is dat de aanvraag voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is ingediend vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024). Dit overgangsrecht staat beschreven in artikel 2.9, eerste lid, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet.

Wanneer het besluit strekkende tot het verlenen van een ontheffing onherroepelijk is, wordt de ontheffing van rechtswege een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als de activiteit onder de Omgevingswet vergunningplichtig is. Dit volgt uit artikel 2.6, eerste lid, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet.

1.3 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.4 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen. Als activiteiten of handelingen al rechtmatig zijn gestart vóór 1 januari 2024, dan zijn de regels ten aanzien van soortbescherming uit paragraaf 2.6.1 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant van toepassing.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over het omvormen van bos naar gevarieerde heide. Daarbij zal een zuidoostelijk deel van het terrein worden omgevormd naar heide en een noordwestelijk deel naar bosheide, beide vallende onder habitatype N07.01 Droge Heide. De volgende werkzaamheden zullen worden uitgevoerd ten behoeve van de ontwikkeling:

- verwijderen bomen;
- frezen, plaggen en chopperen van een deel;
- bekalken;
- steenmeel opbrengen;
- benaderen en betreden natuurgebied met voertuigen in verband met uitvoeren van de werkzaamheden.

Deze activiteiten vinden plaats in natuurgebied de Kaaistoep, in de gemeente Tilburg.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij aanvraag gevoegde quickscan en in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan. Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (o.a. NDFF/verspreidingsatlassen). Op 9 juni 2022 heeft de quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Er heeft geen nader onderzoek in het kader van veldonderzoek plaatsgevonden. Er wordt vanuit gegaan dat de aangevraagde soorten aanwezig zijn. Dit wordt gebaseerd op natuurdata en op habitatgeschiktheid.

Uit de NDFF database blijkt dat de levendbarende hagedis aanwezig is in het natuurgebied De Kaaistoep. De meest recente waarnemingen dateren uit 2023. Tevens is de soort aanwezig rondom de beek De Oude Leij. De levendbarende hagedis maakt met name gebruik van redelijk dicht begroeide gebieden, zoals (vochtige) heide, veen, schraal grasland, open plekken in bossen en rijk begroeide bosranden. De locatie bestaat uit gevarieerd open en dicht bos met een variatie in begroeiingsdichtheid en diverse plaatsen met een glooiende bosrand en vergrassing. De verdere omgeving van de locatie bestaat uit bossen, heideterrein en een golfterrein. Waarbij ten zuiden en ten oosten open heideterrein aanwezig is. Vanwege de waarnemingen in de direct omgeving en de aanwezigheid van geschikt leefgebied, wordt ervanuit gegaan dat de levendbarende hagedis voorkomt binnen de oostelijke en zuidelijke grenzen van het ontwikkelgebied, echter gezien de hoge mate van geschiktheid is het tevens niet uitgesloten dat de soort uitzwerft naar meer noordwestelijk gelegen delen van het projectgebied.

De bunzing, hermelijn en wezel zijn soorten die houden van structuurrijke kleinschalige landschappen, waarbij de bunzing in bossen aangetroffen kan worden. Voor alle drie de kleine marterachtigen is het van belang dat er voldoende dekking is. De hermelijn vermijdt bossen en heeft een sterke voorkeur voor natte landschappen, en de wezel heeft een voorkeur voor de meer kleinschalige, gevarieerde landschapstypen. Enkel de bunzing wordt incidenteel in bossen aangetroffen. Hiervan is dan met name sprake bij bosranden en kleine bossen. Uit de nationale databank flora en fauna en andere ruimtelijke projecten in de regio is bekend dat kleine marterachtigen in de buurt aanwezig zijn. In het plangebied is leefgebied van de wezel en hermelijn marginaal aanwezig. Voor de bunzing is met zekerheid geschikt leefgebied aanwezig. De bunzing verblijft onder andere in oude hollen van vos, konijn of andere grondgebonden zoogdieren. Ten tijde van het veldbezoek zijn hoofdzakelijk konijnen en muizenhollen aangetroffen in het de oostelijke

(meer open bos) gedeelte van het plangebied. Doordat voldoende openingen en holten aangetroffen zijn nabij het heideterrein ten oosten, alsmede binnen de open bosstructuur, is het aannemelijk dat verblijfplaatsen en territoria van alle drie de kleine marterachtigen aanwezig kunnen zijn.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat in het plangebied algemeen leefgebied van de wezel, hermelijn, bunzing en levendbarende hagedis aanwezig is. Aanwezigheid van wezel, hermelijn en bunzing is niet aangetoond, maar niet op voorhand uit te sluiten door de habitat kenmerken en de natuurdata. Voor kleine marterachtigen is een groot deel van het plangebied slechts marginaal geschikt. Voor levendbarende hagedis is een klein deel aan de noord- en oostgrens van het plangebied ongeschikt.

Door de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden gaat tijdelijk (marginaal) geschikt habitat verloren. Gedurende de werkzaamheden hebben de beschermde soorten uitwijkmogelijkheden naar alternatief geschikt leefgebied in de directe omgeving. Voor de levendbarende hagedis zijn dit de heidegebieden ten oosten en zuiden van het plangebied. Voor de kleine marterachtigen zijn dit de lokale heide gebieden, en het struweel en de bosschages op de golfbaan ten noordwesten.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de wezel;
- vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de hermelijn;
- vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de bunzing;
- vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de levendbarende hagedis;

worden vernield.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een ontheffing voor de wezel, hermelijn, bunzing en levendbarende hagedis te verlenen.

Ten aanzien van de locatie zijn geen alternatieven mogelijk voor de voorgenomen ontwikkeling. De ingreep bestaat uit het omvormen van aanwezige bossen rondom een bestaand heideterrein. De ontwikkeling wordt op deze locatie uitgevoerd aangezien op deze wijze een vergroot leefgebied gecreëerd wordt, waarbij aanvullend gehandeld wordt naar de richtlijnen van de Ambitiekaart Natuurtypen van de provincie Noord-Brabant.

De werkwijze is afgestemd op de leefgebieden van de aangetroffen soorten in relatie tot de planlocatie. Zo worden de terreinen eerst ongeschikt gemaakt, wordt voldoende leefgebied gecompenseerd en worden voorzorgsmaatregelen genomen zodat individuen zo veel mogelijk ontzien worden in verstoring. Aanvullend worden middelen en machines ingezet die niet meer dan noodzakelijk van invloed zijn op de bodem en de omgeving. De nieuwe inrichting van het plangebied is afgestemd op de aanwezige beschermde soorten en zorgt voor meer geschikt leefgebied dan in de oude situatie.

De planning is afgestemd op de aanwezige beschermde soorten. Zo vangen de werkzaamheden aan buiten de kwetsbare periodes en worden terreinen ongeschikt gemaakt voordat er gewerkt wordt. In de meest recente planning zijn de tussenpozen tussen de werkzaamheden verwijderd en zijn de werkzaamheden dichter bij elkaar gepland. Dit is ecologisch niet de meest optimale manier van werken. Een belangrijke reden voor het verwijderen van de tussenpozen is dat de subsidieregeling noodzakelijk voor de activiteiten loopt tot aan 30 april 2027. Hierdoor is het van belang dat de werkzaamheden vóór deze datum afgerond kunnen zijn. Hoewel het in principe mogelijk is een verlenging aan te vragen voor de subsidieregeling, brengt dit aanvullende risico's met zich mee. Wanneer een dergelijke verlenging namelijk niet wordt verleend kan het project ten einde komen voordat dit volledig uitgevoerd is, waardoor belangrijke elementen in de herontwikkeling van het

terrein niet kunnen worden uitgevoerd en het resultaat van de activiteiten mogelijk niet wordt behaald. Derhalve is het van belang de werkzaamheden conform de aangegeven planning uit te voeren. De mitigerende maatregelen zijn aangepast op deze planning zodat de werkzaamheden nog steeds op een ecologisch verantwoorde wijze zijn uit te voeren. Dit is onder meer gedaan door dieren milieuvriendelijk ongeschikt te maken middels begrazing en het snel weer geschikt maken van de terreinen na de werkzaamheden doordat o.a. slechts een deel van de plandelen wordt aangetast door de werkzaamheden. Daarnaast is er ruim uitwijk gebied aanwezig in de omgeving welke niet wordt aangetast.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag is het belang voldoende onderbouwd om een ontheffing voor de wezel, hermelijn, bunzing en levendbarende hagedis te verlenen.

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

In het beleidskader Natuur 2030 van de provincie Noord-Brabant (2022) wordt vermeld dat in de Brabantse natuurgebieden sprake is van een negatieve trend in kwaliteit, biodiversiteit en kwetsbare habitats als gevolg van met name verdroging, verzuring, vermesting en bebouwing. Daarnaast zijn effecten als versnippering eveneens gaande. Met name de heidegebieden staan onder druk en ervaren de grootste negatieve trends. Aanvullend wordt vermeld dat bossen ook onder druk staan, maar in mindere mate. Derhalve kan gesteld worden dat de omvorming van bossen naar heide en bosheide van belang is voor de ontwikkeling en bescherming van de kwetsbare natuurtypen, zoals de ambitie is van de provincie Noord-Brabant. Door het vergroten van het aanbod aan heideterreinen draagt de ontwikkeling bij aan de visie van de provincie om de natuur robuuster te maken.

Er wordt een monotoon gelijkjarige dennenopstand omgevormd naar een structuur- en soortenrijke heide met overstaanders, boomgroepen, houtrillen en een glooiende bosrand. De geplande maatregelen hebben daarom een grote meerwaarde voor aan heide gebonden soorten en soorten die baat hebben bij een gevarieerd heide- en bosterrein. Aanvullend bestaat het voornemen eveneens uit het bij de houtoogst omduwen van enkele bomen met een structuurrijke wortelkluit, worden een aantal bomen op hoogte afgezet en worden een aantal houtrillen aangelegd. De houtrillen worden met takken, tophout en stammen ingericht, waardoor ze van grote waarde zijn voor reptielen, amfibieën en marterachtigen. Aangezien er sprake is van een toename in geschikte leefgebieden voor zowel de bunzing, hermelijn, wezel als de levendbarende hagedis, wordt er gehandeld ter bevordering van de populaties van deze vier soorten, als ook diverse andere soorten die baat hebben bij het wijzigen van een bos naar heide en bosheide.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 5) en de aanvullende gegevens van 19 juni, 9 september, 2 december 2023, 19 februari en 4 maart 2024 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor wezel, hermelijn, bunzing en levendbarende hagedis zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Fasering en planning

- De werkzaamheden zullen in 2 fases worden uitgevoerd om de impact van de werkzaamheden te verkleinen.
- Het plangebied is daarvoor onderverdeeld in 2 gebieden; een noordelijk en een zuidelijk gebied. Het zuidelijk deel wordt in fase 1 aangepakt, het noordelijke deel in fase 2.
- De planning is als volgt:
  - Het zuidelijk deel wordt ongeschikt gemaakt in de periode 1 september 2024 tot 1 oktober 2024. Het wordt in de periode daarna ongeschikt gehouden tot de werkzaamheden in fase 1 zijn afgerond;
  - Kapwerkzaamheden en herontwikkeling in fase 1 vindt plaats in de periode 15 juli 2025 tot 1 maart 2026.
  - Het noordelijk deel wordt ongeschikt gemaakt in de periode 1 september 2026 tot 1 oktober 2026. Het wordt in de periode daarna ongeschikt gehouden tot de werkzaamheden in fase 2 zijn afgerond;
  - Kapwerkzaamheden en herontwikkeling in fase 2 vindt plaats in de periode 15 juli 2026 tot 1 maart 2027.

Ongeschikt maken

- Het terrein zal ongeschikt worden gemaakt door kortstondige zeer intensieve begrazing. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de al aanwezige kudde schapen binnen de Kaaistoep.
- De vegetatie wordt zo op een dier- en omgevingsvriendelijke manier ongeschikt voor zowel levendbarende hagedissen als kleine marterachtigen. Omdat schapen in staat zijn vegetatie zeer kort af te grazen, verdwijnt de dekking die de heide- en grasvegetatie normaliter biedt volledig. Zonder deze dekking is het gebied niet meer geschikt voor de soorten.
- De ongeschikt gemaakte terreinen worden terugkerend begraasd om te borgen dat ze ongeschikt zijn tot de werkzaamheden zijn afgerond.
- De levendbarende hagedissen kunnen uitwijken naar het omliggende geschikte terreinen ten zuiden en westen.

De kleine marterachtigen kunnen uitwijken naar lokale heide gebieden, en het struweel en de bosschages op de golfbaan ten noordwesten

Herinrichting gebied

- Slechts delen van het plangebied worden geplagd en gechopperd. Hierdoor blijft vegetatie aanwezig waardoor het gebied snel weer geschikt kan worden.
- Het plangebied wordt tijdens en direct aansluitend aan de werkzaamheden extra geschikt gemaakt middels het vrijgekomen snoeihout, boomstammen en/of wortelkluiten. Er worden diverse takkenrillen aangelegd. De boomstammen en/of wortelkluiten worden zo neergelegd dat dit dekking en schuilmogelijkheden voor de beschermde soorten biedt. Daarnaast wordt met het ontwikkelen van nieuwe heide foerageergebied en algemeen leefgebied ontwikkeld.

De locaties van de geplande maatregelen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de wezel, hermelijn, bunzing en levendbarende hagedis:

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, maar uiterlijk 2 weken voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Dit besluit kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 5) en de aanvullende gegevens van 19 juni 2023, 9 september 2023, 2 december 2023, 19 februari 2024 en 4 maart 2024.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controleronde en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 weken voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

---

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de ontheffing, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een correcte toepassing en naleving van de ontheffing door de ontheffinghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

11. Het aanvangen van ongeschikt maken van fase 2 dient te gebeuren tussen 1 oktober en 15 oktober.

Dit voorschrift is opgenomen om er voor te zorgen dat levendbarende hagedissen niet onverhoopt van fase 2 terug naar fase 1 gaan om daar te overwinteren terwijl de werkzaamheden daar nog bezig zijn. Levendbarende hagedissen kunnen op deze manier na overwintering in fase 2 zich veilig naar het omliggende gebied of terug naar fase 1 begeven, welke dan weer geschikt is. Ongeschikt maken middels begrazing is in de periode 1 oktober – 15 oktober niet schadelijk voor de levendbarende hagedis. Deze periode valt ook buiten de kwetsbare winterperiode van kleine marterachtigen. Wanneer op dit moment wordt aangevangen met ongeschikt maken kunnen de kleine marterachtigen zich nog buiten deze kwetsbare periode naar omliggende terreinen begeven.

Door het nemen van maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de wezel, hermelijn, bunzing en levendbarende hagedis niet in het geding, door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

De gevraagde ontheffing wordt voor de wezel, hermelijn, bunzing en levendbarende hagedis en beschreven activiteiten verleend. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

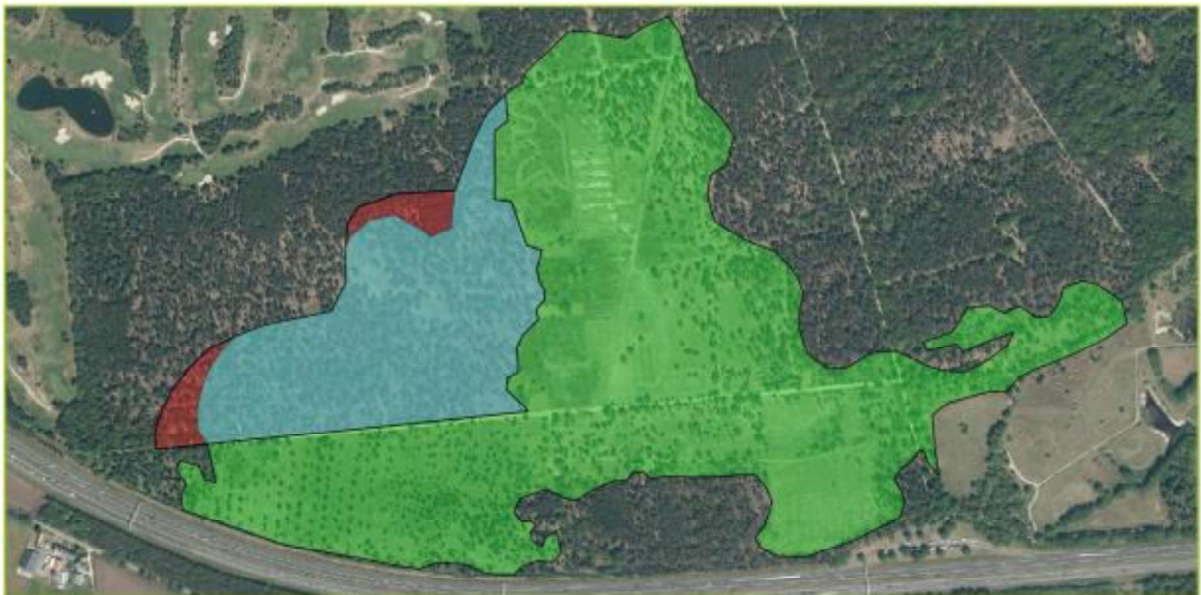
Figuur 1. Locatie van het plangebied binnen natuurgebied de Kaaistoep te Tilburg. De activiteiten vinden plaats binnen het rode gebied.

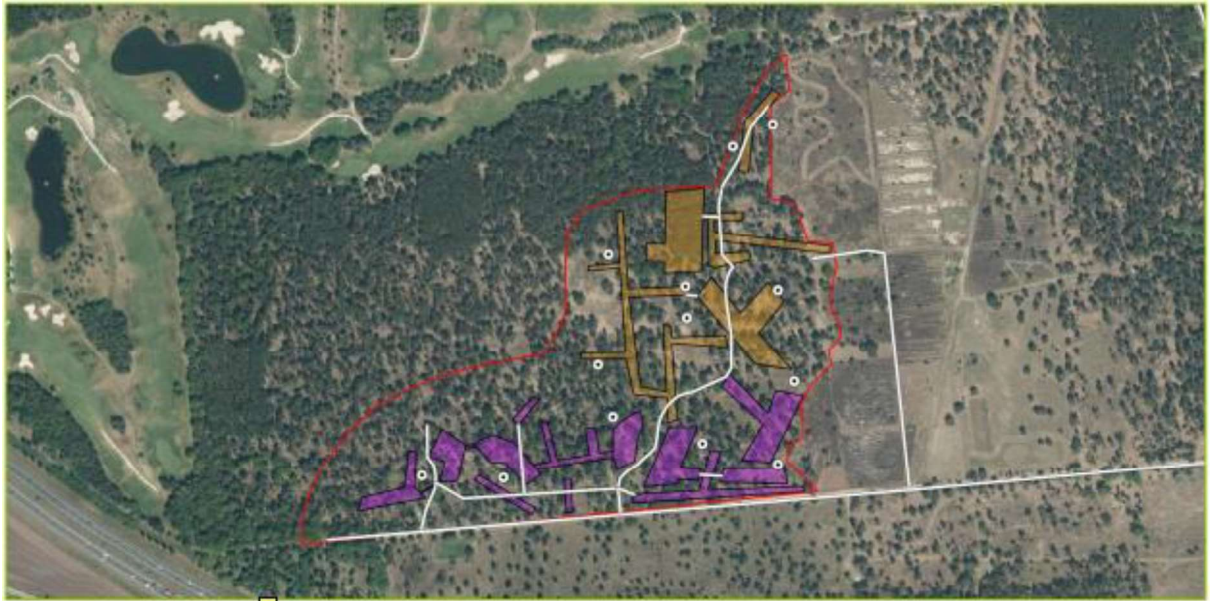
Figuur 2. Schematische weergave van de toekomstige situatie in het plangebied. Het paarsomlijnde gebied wordt heide. Het bruin omlijnde gebied wordt bosheide.

Figuur 3. Weergave van potentieel geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen binnen het plangebied. Geschikt gebied is groen, ongeschikt gebied is rood.

Figuur 4. Indicatie van het aanwezige leefgebied van de levendbarende hagedis. Rood gebied is niet geschikt. Blauw gebied is geschikt ligt in het plangebied. Groen gebied is geschikt en ligt niet in het plangebied.

Figuur 5. *Indicatieve locatie van de te pluggen en chopperen zones per fase in paars en oranje. Indicatieve locatie van te plaatsen takkenrillen aangegeven met witte stippen.*

BIJLAGE 2. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten
Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/198163

Naam initiatief Realisatie soortenrijke heide de Kaaistoep te Tilburg

Ontheffingsperiode voor de periode van tot en met 1 maart 2027

Ontheffinghouder .....

Naam aanvrager .....

Adres .....

PC-Woonplaats .....

Gegevens**werkzaamheden:**

Contactpersoon uitvoering werkzaamheden .....

Telefoonnummer (vast) .....

Telefoonnummer (mobiel) .....

Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering .....

Locatie(s) werkzaamheden .....

Datum gereedkomen compensatiemaatregelen .....

Datum start werkzaamheden .....

Overzicht planning werkzaamheden .....

.....
.....
.....
.....

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

Retouradres

Omgevingsdienst Brabant Noord
Email: info@odbn.nl

Kennisgeving Wet natuurbescherming, TWM Gronden BV, Westelijk deel natuurgebied de Kaaistoep, westelijke deel Kadastraal perceel TBG01-E-2203, zuidelijke deel TBG01-E-2320 en oostelijke deel TBG01-E-2201, gemeente Tilburg, Z/198163

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 22 april 2024 een ontheffing ingevolge artikel 3.10 juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/198163-359070) aan TWM Gronden BV, Saal van Zwanenbergweg 11, 5026 RM te Tilburg, voor de realisatie van een soortenrijke heide in een westelijk deel van natuurgebied de Kaaistoep te Tilburg, op het westelijke deel van Kadastraal perceel TBG01-E-2203, het zuidelijke deel van TBG01-E-2320 en het oostelijke deel van TBG01-E-2201, in de gemeente Tilburg. De ontheffing is geldig voor de periode tot en met 1 maart 2027.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 24 april 2024 tot en met 5 juni 2024 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Voor inzage in de bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/> onder 'officiële bekendmakingen'.

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/198163 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, april 2024